

«Una Església a l'encontre de la persona»

Pla Pastoral Diocesà
2018-2023

BISBAT DE TERRASSA

Pla Pastoral Diocesà
2018-2023

«Una Església
a l'encontre de la persona»

BISBAT D TERRASSA

© Bisbat de Terrassa
Dip. Legal: B 25131-2018
Compost i imprès per I. G. Santa Eulàlia
Carrer de Sant Joan Bosco, 10 - 08187 Santa Eulàlia de Ronçana.

Presentació

Benvolguts preveres i diaques, religiosos i religioses, membres de la vida consagrada i fidels laics de la nostra diòcesi.

M'adreço a tots vosaltres per presentar-vos el nou pla pastoral diocesà que ha de servir per continuar el treball coordinat que es realitza a la diòcesi des dels seus inicis. Gràcies a la col·laboració de molts en els diversos organismes diocesans al llarg d'aquest darrer curs, i tenint present l'experiència dels tres plans pastorals anteriors, s'ha pogut reflexionar i elaborar aquest nou pla que vol donar resposta des de la realitat concreta als reptes de l'Església en el territori de la nostra diòcesi, que ocupa la major part de les comarques del Vallès Oriental i el Vallès Occidental.

El marc general que ha orientat tot aquest treball de preparació és l'exhortació apostòlica «*Evangelii gaudium*» del Sant Pare Francesc, fruit dels treballs de la XIII Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes sobre el tema *La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana* de l'any 2012, i més darrerament l'exhortació «*Gaudete et exsultate*» de l'any 2018. Les primeres paraules del pontífex en aquest document són adreçades a tots els cristians: «vull dirigir-me als fidels cristians per invitar-los a una nova etapa evangelitzadora marcada per aquesta alegria, i indicar camins per a la marxa de l'Església en els pròxims anys»¹.

L'alegria a la que el Sant Pare fa referència és la que brolla del trobament personal amb el Senyor Ressuscitat, un encontre que capgira la vida de la persona i li dona una orientació nova i definitiva. Enmig

1. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 1.

d'un món marcat pel consumisme, l'individualisme o la superficialitat els cristians som convidats a viure la joia de la fe i a compartir aquest gran tresor amb els altres per tal que també en puguin fer veritable experiència. El papa Francesc ho expressa amb les següents paraules: «El bé sempre tendeix a comunicar-se. Tota experiència autèntica de veritat i de bellesa busca per si mateixa la seva expansió, i qualsevol persona que visqui un profund alliberament adquireix major sensibilitat davant les necessitats dels altres. Comunicant-lo, el bé s'arrela i es desenvolupa. Per això, qui vulgui viure amb dignitat i plenitud no té cap més camí que reconèixer l'altre i buscar el seu bé. No haurien de sorprendre'ns llavors algunes expressions de sant Pau: «L'amor de Crist ens empeny» (2Co 5,14); «Ai de mi si no anunciés l'Evangelí!» (1Co 9,16)»². És per això que som convidats a ser una Església que surt a l'encontre de cada persona.

Aquest pla, com l'anterior, tindrà cinc cursos de durada, i està estructurat en quatre blocs. El primer, *Deixebles missioners cridats a la santedat* centra les seves accions en la formació cristiana des de la conversió missionera per tal ser veritables apòstols evangelitzadors. El segon, *Una casa amb les portes obertes*, reflexiona i proposa accions a partir de la dimensió celebrativa i l'acolliment de les persones. El tercer bloc, *Una família en sortida*, ha d'ajudar a viure més de prop les perifèries geogràfiques i existencials de moltes persones allunyades. I finalment, el quart apartat, *El gust de ser poble*, vol ajudar a posar en pràctica la conversió de les estructures i el goig de sentir-se membre del poble de Déu. Cada curs s'oferiran quatre accions per reflexionar i portar a la pràctica tota la comunitat cristiana.

És bo recordar que aquest pla no exhaureix la riquesa de l'acció pastoral de l'Església a cada parròquia i comunitat i des de cada delegació i organisme diocesà, ans al contrari vol ajudar a potenciar-la des de la coordinació com a expressió de la comunitat eclesial.

Que la Mare de Déu de la Salut, de la qual enguany hem celebrat el desè aniversari de la seva proclamació com a patrona de la diòcesi,

2. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*, núm. 9.

ens hi ajudi. I com ens recorda el Sant Pare: «li preguem que amb la seva oració maternal ens ajudi perquè l'Església arribi a ser una casa per a molts, una mare per a tots els pobles, i faci possible el naixement d'un món nou»³.

Ben cordialment

+ Josep Àngel Saiz Meneses

Bisbe de Terrassa

3. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 288.

Deixebles missioners cridats a la santedat

1. Deixebles missioners cridats a la santedat

1. La nova evangelització és considerada com una de les tasques més importants de l'Església en el segle XXI. El papa Francesc en l'exhortació *Evangelii Gaudium*, recollint el magisteri dels seus predecessors, ens recorda que «la nova evangelització convoca tothom i es realitza fonamentalment en tres àmbits. En primer lloc, esmentem l'àmbit de la *pastoral ordinària*(...) En segon lloc, recordem l'àmbit de «*les persones batejades que no viuen les exigències del Baptisme*», no tenen una pertinença cordial a l'Església i ja no experimenten el consol de la fe.(...) Finalment, remarquem que l'evangelització està essencialment connectada amb la proclamació de l'Evangelí als *qui no coneixen Jesucrist o sempre l'han rebutjat*. Molts d'ells busquen Déu secretament, moguts per la nostàlgia del seu rostre»⁴.

Tota l'activitat de l'Església ha d'estar impregnada d'aquesta nova evangelització, d'aquest anunci joios que fa als cristians sortir d'ells mateixos, de les seves estructures, per tal d'anunciar a la nostra societat la Bona Nova. Seguint les paraules d'*Evangelii Gaudium*, el papa afirma: «somio amb una opció missionera capaç de transformar-ho tot, perquè els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial esdevingui un camí adequat per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació»⁵.

4. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 14.

5. Op. cit. Núm. 27.

2. És bo recordar, com es reflexionava en el primer Pla Pastoral Diocesà, que «l'acció pastoral és l'actualització que l'Església porta a terme de l'acció salvadora de Jesucrist. Aquesta tasca implica diverses funcions, denominades accions pastorals o accions eclesials, és a dir, ministeris de l'Església en diferents àmbits de realització»⁶. En la seva primera carta pastoral, Mons. Saiz Meneses afirmava que «el mandat missioner del Senyor ressuscitat als deixebles té el fonament últim en l'amor etern de la Santíssima Trinitat i en la missió del Fill i de l'Esperit Sant, segons el disegni de Déu Pare. El Senyor Jesús, després de completar amb la seva mort i resurrecció els misteris de la nostra salvació, va fundar la seva Església i va enviar els Apòstols per tot el món, com Ell havia estat enviat pel Pare (cf. *Jn 20, 21*). La missió de l'Església continua i desenvolupa al llarg de la història la missió mateixa de Crist»⁷.

3. Aquesta nova evangelització esdevé particularment necessària en el context actual. La nostra societat cada vegada és més secular i plural, com feia notar en el seu moment el Concili Provincial Tarraconense⁸, i a més caldria qualificar-la de multicultural, marcada pel relativisme, el subjectivisme i la influència creixent de les xarxes socials; una societat postmoderna en la que assistim a una secularització aparentment imparable. El dia a dia de la vida de l'Església, en les seves parròquies i comunitats, ens mostra com es viu aquesta situació no sempre fàcil d'assumir des de la realitat concreta, i genera propostes diverses a partir d'una evident inquietud evangelitzadora per part de clergues, religiosos i laics.

No podem deixar de banda aquí la dimensió evangelitzadora que aporten els moviments i realitats eclesials, des de l'acció catòlica, els cursets de cristiandat, el camí neocatecumenal, etc fins a les noves realitats eclesials i mètodes que es van suscitant a l'Església (Cursos Alpha, Recessos d'Emaús i Effetà, etc). A tots ells el Sant Pare dedica unes paraules molt adients a l'exhortació *Evangelii Gaudium*: «les al-

6. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, Presentació del Pla Pastoral Diocesà *Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres (Jn 20.21) (2007-2010)*, pàg. 8.

7. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, Carta pastoral *Testimonis de Jesucrist en la societat del segle XXI* (2007), pàg. 13.

8. Cf. CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE, *Documents i resolucions*, Ed. Claret, Barcelona 1996, núm. 1.

tres institucions eclesials, comunitats de base i petites comunitats, moviments i altres formes d'associació, són una riquesa de l'Església que l'Esperit suscita per evangelitzar tots els ambients i sectors. Moltes vegades aporten un nou fervor evangelitzador i una capacitat de diàleg amb el món que renoven l'Església. Però és molt sa que no perdin el contacte amb aquesta realitat tan rica de la parròquia del lloc, i que s'integrin gustosament en la pastoral orgànica de l'Església particular»⁹.

4. El papa Francesc recorda que des del baptisme hem rebut la crida a l'apostolat i la santedat, i demana als cristians que esdevinguem veritables deixebles missioners en aquesta nostra societat, talment com els primers apòstols. Ell fa present la urgència d'aquesta missió: «si un de debò ha fet una experiència de l'amor de Déu que el salva, no necessita gaire temps de preparació per sortir a anunciar-lo, no pot esperar que li donin molts cursos o llargues instruccions»¹⁰. Més darrerament, en l'exhortació *Gaudete et exsultate*, afirma que «per a un cristià no és possible pensar en la pròpia missió a la terra sense concebre-la com un camí de santedat, perquè «aquesta és la voluntat de Déu: la vostra santificació» (1Te 4,3). Cada sant és una missió; és un projecte del Pare per reflectir i encarnar, en un moment determinat de la història, un aspecte de l'Evangelí»¹¹.

5. Aquest nou pla pastoral vol ajudar a donar respostes concretes a la realitat que vivim i que necessita ser evangelitzada de bell nou, seguint el mandat del Senyor i les indicacions magisterials de l'Església. Una evangelització que implica a tots, preveres i diaques, religiosos i laics, tots des del baptisme i amb la vocació concreta de cadascú. Per tal de portar-ho a la pràctica és indispensable una formació seriosa i aprofundida de tots els agents de pastoral implicats.

9. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 29.

10. Op. cit. Núm. 120.

11. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate* (2018), núm. 19.

Cal formar, doncs, veritables deixebles missioners amb una formació d'adults, inicial i permanent. Una formació que ha de tenir en compte la realitat concreta de cadascú i els destinataris de l'acció eclesial, que doni resposta a les qüestions que preocupen a les persones amb uns criteris ben clars i definits segons el magisteri de l'Església.

És important cuidar la formació dels preveres i dels diaques, que ha de tenir present els següents temes, entre molts altres: el primer anunci de l'evangeli, l'acompanyament espiritual tant dels cristians compromesos com d'aquells que s'incorporin de nou. El papa ens recorda que «l'autèntic acompanyament espiritual sempre s'inicia i es porta endavant en l'àmbit del servei a la missió evangelitzadora»¹². També ha de tenir present *l'ars celebrandi*, la homilia com un moment privilegiat d'anunci i de testimoni, l'acompanyament en el dol de les persones, etc. Que sigui a la vegada un espai també per compartir i intercanviar experiències pastorals.

Finalment cal tenir present la importància de la parròquia en aquesta missió de tanta actualitat i importància. El papa Francesc a l'exhortació *Evangelii Gaudium* dedica un apartat important a la dimensió evangelitzadora de la comunitat parroquial. El Sant Pare recorda que: «la parròquia no és una estructura caduca; precisament perquè té una gran plasticitat, pot prendre formes molt diverses que requereixen la docilitat i la creativitat missionera del Pastor i de la comunitat. Encara que certament no és l'única institució evangelitzadora, si és capaç de reformar-se i adaptar-se contínuament, continuarà essent «la mateixa Església que viu entre les cases dels seus fills i de les seves filles». Això suposa que realment estigui en contacte amb les llars i amb la vida del poble, i no esdevingui una prolixa estructura separada de la gent o en un grup de selectes que es miren a si mateixos»¹³.

Tota l'activitat i la vida parroquial han d'estar impregnades d'aquesta nova actitud i missió en sortida, des del seu llenguatge i les seves formes, l'acolliment i l'atenció, l'anunci joiós, etc. El Consell Pastoral

12. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 173.

13. Op. cit., núm. 28.

Parroquial¹⁴ pot esdevenir, allà on sigui possible, el dinamitzador d'aquesta animació evangelitzadora que pertoca a tota la comunitat, tot i que també es pot crear un equip de persones que assumeixin aquest àmbit. Una dimensió que no ha d'oblidar tampoc el treball amb els infants, adolescents i joves i la seva continuïtat, l'acompanyament de les famílies amb les indicacions que es poden trobar a l'exhortació postsinodal *Amoris laetitia*¹⁵, l'anunci de l'anomenat evangeli de la vida, el catecumenat d'adults o la dimensió ecumènica i interreligiosa.

14. BISBES DE CATALUNYA, *Directori de la parroquia. Directori de l'arxiprestat*, Ed. Claret, Barcelona 2001, núms. 42-48.

15. Cf. PAPA FRANCESC, Exhortació postsinodal *Amoris laetitia* (2016).

Accions pastorals

- 1. Oferir cursos de formació permanent per a laics i religiosos, per al primer anunci de la fe, sobre temes d'actualitat i de cara a tasques de responsabilitat a les comunitats.

Responsible: Comissió diocesana de formació.

- 2. Crear equips d'animació evangelitzadora a les parròquies.

Responsible: Rectors i Consells pastorals parroquials

- 3. Crear un espai de formació permanent per als preveres i també per als diaques amb temes diversos en ordre a la nova evangelització.

Responsables: Consell de Govern

- 4. Establir la coordinació entre els rectors de parròquies i els professors de religió a nivell parroquial.

Responsible: Delegació Episcopal d'Ensenyament

- 5. Iniciar i potenciar les relacions ecumèniques i interreligioses en la vida de les parròquies i els moviments.

Responsables: Delegació Episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses

Una casa amb les portes obertes

2. Una casa amb les portes obertes

1. El papa Francesc a l'exhortació *Evangelii gaudium* afirma que «l'Església «que surt» és una Església amb les portes obertes¹⁶». En efecte, «l'Església està cridada a ser sempre la casa oberta del Pare. Un dels signes concrets d'aquesta obertura és tenir temples amb les portes obertes a tot arreu»¹⁷.

Ser una casa amb les portes obertes implica un doble moviment, és a dir, una església que surt, però també una església que convida a entrar i a descobrir i experimentar en les seves manifestacions i especialment en les celebracions la presència de Déu, la seva misericòrdia i el seu amor. Amb motiu de l'Any de la Misericòrdia, el papa Francesc en la butlla de convocatòria, *Misericordia et vultus*, afirmava que «La primera veritat de l'Església és l'amor de Crist. D'aquest amor, que arriba fins al perdó i al do de si mateix, l'Església es fa serventa i mediodora davant dels homes. Per tant, on l'Església sigui present, allí ha de ser evident la misericòrdia del Pare. En les nostres parròquies, en les comunitats, en les associacions i moviments, en fi, on sigui que hi hagi cristians, qualsevol hauria de poder trobar-hi un oasi de misericòrdia»¹⁸.

2. L'Eucaristia esdevé l'expressió màxima d'aquesta vivència, font i culminació¹⁹ de tota la vida cristiana. En aquest context de nova evangelització adquireix una importància particularment destacable, atès

16. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 46.

17. Op. cit. Núm. 47.

18. PAPA FRANCESC, Butlla de convocatòria de l'Any de la Misericòrdia *Misericordiae vultus* (2015), núm. 12.

19. Cf. CONCILI VATICÀ II, Constitució *Sacrosanctum concilium* (1965), núm. 11.

que en molts cassos és l'expressió més propera de l'Església per a moltes persones. L'Eucaristia és el centre de la vida cristiana, la font d'on emana aquesta vida, la trobada central del poble cristià i a la vegada esdevé la invitació per a integrar-se tots aquells que volen fer el camí de la fe; per això caldria vetllar especialment la manera com es prepara i es celebra a cada comunitat. En aquesta preparació és important que hi hagi un equip de litúrgia a cada parròquia que estigui atent especialment a l'acolliment de les persones, la qualitat musical de les celebracions, els missatges que es volen transmetre, l'adequació adient dels espais, la participació del poble fidel, etc. En aquesta participació cal vetllar la formació dels lectors, dels animadors de cants i dels ministres extraordinaris de la comunió. Aquesta formació es pot oferir a nivell diocesà i també per arxiprestats i parròquies.

El Sant Pare fa atenció especialment al paper de la homilia: «hi ha una valoració especial de l'homilia que prové del seu context eucarístic, que supera tota catequesi perquè és el moment més alt del diàleg entre Déu i el seu poble, abans de la comunió sacramental. L'homilia és un reprendre aquest diàleg que ja està entaulat entre el Senyor i el seu poble. El qui predica ha de reconèixer el cor de la seva comunitat per buscar on està viu i ardent el desig de Déu, i també on aquest diàleg, que era amorós, fou sufocat o no va poder donar fruit»²⁰.

3. El sagrament de la Reconciliació esdevé a la vegada un moment important en aquesta nova evangelització tot acollint les persones que, en el seu procés de descoberta i maduració de la fe, volen reconciliar-se amb Déu, amb un mateix i amb els altres. Amb motiu de la cloenda de l'Any de la Misericòrdia, el papa en la seva carta apostòlica *Misericòrdia et Misera* afirmava que «el Sagrament de la Reconciliació necessita tornar a trobar el seu lloc central en la vida cristiana; per això es requereixen sacerdots que posin la seva vida al servei del «ministeri de la reconciliació» (2Co 5,18), perquè a ningú que s'hagi penedit sincerament se li impedeixi accedir a l'amor del Pare, que espera el seu retorn, ja que a tots se'ls ofereixi la possibilitat d'experimentar la força alliberadora del perdó. Una ocasió propícia pot ser la celebració de la iniciativa 24 hores per al Senyor en la proximitat del IV Diumenge de Quares-

20. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 137.

ma, que ha trobat un bon consens en les diòcesis i segueix sent com una forta crida pastoral per viure intensament el Sagrament de la Confessió»²¹.

4. Un moment evangelitzador important i que no cal menystenir pot ser l'acostament a l'Església de persones habitualment allunyades i que demanen rebre un sagrament, per exemple els nuvis que volen contreure matrimoni, els pares que porten a batejar un infant o a fer la primera comunió. Les motivacions que hi ha darrera aquestes peticions són realment molt variades, i també es constata un descens en aquestes sol·licituds. Ara bé ofereixen una oportunitat d'entrar en contacte, d'acostar-se, de dialogar i oferir aleshores una proposta que pugui ajudar a generar un procés de creixement, de recuperar la vivència de la fe. Cal doncs estar atents a aquests moments privilegiats i oferir una proposta que pugui ajudar a fer un veritable procés evangelitzador. Això voldrà dir d'entrada revisar la preparació que actualment s'ofereix a les parròquies per rebre aquests sagraments, una preparació en la que participen un bon nombre de laics al costat dels preveres i diaques. I a més repensar quin oferiment es fa, des de la renovació i actualització de la preparació que ja es fa actualment, i tenint presents les noves experiències i els mètodes de primer anunci que l'Església ofereix: Cursets de Cristiandat, Cursos Alpha, Recessos d'Emaús, etc.

5. La pastoral exequial s'ha convertit en un àmbit també important que cal cuidar. El moment de la mort té una rellevància particular en el que l'acompanyament des de l'Església ajuda a mostrar l'esperança en la Resurrecció del Senyor i ofereix el consol de la fe per viure amb sentit aquest trànsit. El papa Francesc a la carta *Misericordia et Misera* afirmava que «tenim un gran repte al davant, sobretot en la cultura contemporània que, sovint, tendeix a banalitzar la mort fins al punt d'amagar-o considerar-la una simple ficció. (...) En totes les religions el moment de la mort, així com el del naixement, està acompanyat d'una presència religiosa. Nosaltres vivim l'experiència de les exèquies com

21. PAPA FRANCESC, Carta apostòlica *Misericordia et misera* (2016), núm. 11.

una pregària plena d'esperança per l'ànima del difunt i com una ocasió per oferir consol a qui sofreixen per l'absència de la persona estimada»²².

Altres àmbits a tenir presents en aquesta nova evangelització són el de la pietat popular: «en la pietat popular, perquè és fruit de l'Evangelí inculturat, hi ha subjacent una força activament evangelitzadora que no podem menystenir»²³, o el de la romeria i la peregrinació. La celebració del desè aniversari de la proclamació de la Mare de Déu de la Salut com a patrona de la diòcesi l'any 2018 ha ajudat a revifar la devoció mariana i el sentit del pelegrinatge inherent a la vida humana.

22. PAPA FRANCESC, Carta apostòlica *Misericordia et misera* (2016), núm. 22.

23. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 126.

Accions pastorals

- 1. Organitzar cursos de formació per a laics per la distribució de la Sagrada Comunió, i també per la proclamació de la Paraula i l'animació musical.

Responsable: Delegació Episcopal de Litúrgia

- 2. En la preparació dels sacraments del baptisme i del matrimoni oferir la possibilitat de participar en les experiències i mètodes de primer anunci.

Responsable: Rectors

- 3. Potenciar les romeries parroquials, arxiprestals i de grups i institucions al Santuari diocesà de la Mare de Déu de la Salut.

Responsables: Delegació Episcopal de Santuaris, Peregrinació i Turisme

- 4. Elaborar un directori diocesà per la pastoral exequial.

Responsable: Consell de Govern

- 5. Vetllar perquè els temples puguin estar oberts el màxim temps possible. Formar voluntaris per fer un acolliment adient.

Responsables: Rectors i Consells pastorals parroquials

Una família en sortida

3. Una família en sortida

1. El Sant Pare afirma a *Evangelii Gaudium* que prefereix «una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, abans que una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats. No vull una Església preocupada per ser el centre i que acabi clausurada en un embolic d'obsessions i procediments. Si quelcom ha d'inquietar-nos santament i preocupar a la nostra consciència, és que tants germans nostres visquin sense la força, la llum i el consol de l'amistat amb Jesucrist, sense una comunitat de fe que els contingui, sense un horitzó de sentit i de vida»²⁴.

En la seva carta pastoral *Una Església samaritana per a un temps de crisi*, Mons. Saiz Meneses convidava a tota la diòcesi a esdevenir com una família en sortida que és capaç de prendre la iniciativa com a actitud interior i com a acció concreta. Deia aleshores: «Sortir, prendre la iniciativa, ser creatius, posar-nos en camí. De vegades hem pecat de ceguesa o de lentitud davant el sofriment dels altres, o ens hem posat en camí per la urgència de les situacions. Hauríem de viure «en camí», és a dir, en una actitud interior de dinamisme, d'atenció diligent per captar els senyals, els signes dels temps. I en aquesta aventura de recerca, hem de tenir el coratge d'abandonar les comoditats, les possessions i sobretot, les seguretats. Aquesta ha de ser la disposició del nostre cor, estar atents al germà necessitat, en camí, amb iniciativa, tot reaccionant amb rapidesa i, si és possible, amb anticipació»²⁵.

24. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 49.

25. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, Carta pastoral *Una Església samaritana per a un temps de crisi* (2015), pàg. 68.

2. La proposta evangelitzadora de l'Església abasta tota l'acció de la comunitat cristiana. La seva proposta en paraules del Sant Pare és «el Regne de Déu (cf. Lc 4,43); es tracta d'estimar Déu que regna en el món. En la mesura que Ell aconseguixi regnar entre nosaltres, la vida social serà àmbit de fraternitat, de justícia, de pau, de dignitat per a tots. Llavors, tant l'anunci com l'experiència cristiana tendeixen a provocar conseqüències socials»²⁶. El compromís cristià no es centra únicament en accions o programades de promoció o d'assistència, «el que l'Esperit mobilitza no és un desbordament activista, sinó primer que res una *atenció* posada en l'altre «considerant-lo com una única cosa amb si mateix». (...) El pobre, quan és estimat, «és estimat com d'alt valor», i això diferencia l'autèntica opció pels pobres de qualsevol ideologia, de qualsevol intent d'utilitzar els pobres al servei d'interessos personals o polítics. Només des d'aquesta proximitat real i cordial podem acompanyar-los adequadament en el seu camí d'alliberament»²⁷.

3. La instrucció pastoral *L'Església servidora dels pobres*²⁸ de la Conferència Episcopal Espanyola assenyalava les noves formes de pobresa a les que cal estar atents, entre elles les famílies afectades per la crisi, i a les quals l'Observatori de la Realitat Social de la diòcesi hi ha dedicat els seus primers estudis, la migració i l'empobriment espiritual. L'esmentat document indica algunes propostes a tenir en compte en aquest treball eclesial: promoure la renovació i conversió, tenir una espiritualitat ben sòlida, recolçar-se en la força transformadora de la evangelització i aprofundir en la dimensió evangelitzadora de l'acció social, promoure el desenvolupament integral de la persona i la seva integració, defensar la vida i la família, i afrontar el repte d'una economia inclusiva i de comunió.

4. La celebració de l'Any de la Misericòrdia esdevingué una ocasió propícia per aprofundir en aquest compromís a partir de la redescoberta i posada en pràctica de les obres de misericòrdia corporals i espiri-

26. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 180.

27. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelium Gaudium* (2013), núm. 199.

28. Cf. CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA, Instrucció pastoral *L'Església servidora dels pobres* (2015).

tuals. En la carta de cloenda d'aquell esdeveniment el papa Francesc feia una petició a tota la comunitat eclesial: «esforcem-nos llavors a concretar la caritat i, al mateix temps, a il·luminar amb intel·ligència la pràctica de les obres de misericòrdia. Aquesta posseeix un dinamisme inclusiu mitjançant el qual s'estén a totes les direccions, sense límits. En aquest sentit, estem cridats a donar un rostre nou a les obres de misericòrdia que coneixem de sempre. En efecte, la misericòrdia s'excedeix; sempre va més enllà, és fecunda. És com el llevat que fa fermentar la massa (cf. Mt 13,33) i com un gra de mostassa que es converteix en un arbre (cf. Lc 13,19)»²⁹.

5. Fruit d'aquest esforç l'Església diocesana ha incrementat la seva acció social i caritativa a través de Càritas i les altres institucions eclesials que s'hi dediquen. S'està treballant per consolidar i continuar la formació dels voluntaris i professionals que s'hi dediquen per tal que l'anunci explícit de la fe vagi acompanyat d'una sòlida formació en la Doctrina Social de l'Església. El papa Francesc afirma que «la justícia que proposa Jesús no és com la que cerca el món, moltes vegades tacada per interessos mesquins, manipulada per una banda o per l'altra»³⁰, la justícia que proposa Jesús «comença per fer-se realitat en la vida de cadascú quan s'és just en les pròpies decisions, i després s'expressa buscant la justícia per als pobres i els febles. És cert que la paraula «justícia» pot ser sinònima de fidelitat a la voluntat de Déu amb tota la nostra vida, però si li donem un sentit molt general oblidem que es manifesta especialment en la justícia amb els desemparats: «Busqueu la justícia, socorreu l'oprimit, protegiu el dret de l'orfe, defenseu la causa de la viuda» (Is 1,17)»³¹. En aquesta acció en la que els pobres esdevenen veritables subjectes d'evangelització, és important incrementar la coordinació entre tots els àmbits, des de les parròquies fins a les institucions diocesanes, i entre les diverses institucions i grups diocesans.

29. PAPA FRANCESC, Carta apostòlica *Misericòrdia et misera* (2016).

30. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate* (2018), núm. 78.

31. Op. cit. Núm. 79.

En aquesta missió evangelitzadora és important tenir presents altres àmbits de la pastoral que demanen una atenció especial, per exemple les persones grans i el seu acompanyament, en una societat que les relega a un segon terme en les residències o bé en la soledat; també la pastoral sanitària esdevé una ocasió propícia per mostrar l'acompanyament des de l'Església a les persones que pateixen el dolor i la malaltia i als seus familiars. I finalment la pastoral penitenciària i la seva inclusió en la vida diocesana, tenint en compte que en el territori diocesà hi ha dos centres penitenciaris a més de l'hospital penitenciar de Catalunya.

Accions pastorals

- 1. Crear equips per la integració dels immigrants i nou vinguts a les parròquies i comunitats i preparar materials adients.

Responsable: Rectors i Consells pastorals parroquials

- 2. Propiciar les visites de joves i adults a la gent gran ja sigui a les llars particulars com a les residències.

Responsable: Delegació Episcopal de Pastoral de la Salut

- 3. Organitzar a cada parròquia la pastoral de la salut amb un coordinador responsable i consolidar la coordinació entre les parròquies i el Servei Religios Hospitalari.

Responsables: Delegació Episcopal de Pastoral de la Salut

- 4. Promoure la inserció de la pastoral penitenciària en la vida parroquial i diocesana a través del voluntariat als centres penitenciaris i la sensibilització a les parròquies.

Responsable: Pastoral Penitenciària

- 5. Difondre i estudiar el document Model d'Acció Social de Càritas per tal que l'acció caritativa i social sigui missió de tota la comunitat parroquial.

Responsables: Càritas Diocesana

El gust de ser poble

4. El gust de ser poble

1. El papa Francesc en el capítol V de l'exhortació *Evangelii Gaudium* dedicat a reflexionar sobre com han de ser els veritables evangelitzadors, introdueix el concepte del gust espiritual de ser poble, i afirma: «la Paraula de Déu també ens invita a reconèixer que som poble: «Vosaltres, que en altre temps no éreu poble, ara sou poble de Déu» (1Pe 2,10). Per ser evangelitzadors d'ànima també cal desenvolupar el gust espiritual d'estar prop de la vida de la gent, fins al punt de descobrir que això és font d'un goig superior. La missió és una passió per Jesús però, al mateix temps, una passió pel seu poble»³². Més darrerament, tot parlant sobre la crida a la santedat, ens ha recordat que «la comunitat està cridada a crear aquest «espai teològic en el qual es pot experimentar la presència mística del Senyor ressuscitat» (Sant Joan Pau II, *Vita consecrata*, 1986). Compartir la Paraula i celebrar junts l'Eucaristia ens fa més germans i ens va convertint en comunitat santa i missionera»³³.

El Sant Pare convida doncs a la comunitat creient a experimentar el goig de sentir-se poble, el gust per la vida comunitària. Més encara, sense aquesta dimensió comunitària l'acció evangelitzadora de l'Església en el context actual perdria força i quedaria afeblida, ja que no seria imatge ni testimoni d'aquella unitat volguda pel Senyor i demanada especialment en el context de l'Últim Sopar.

2. El Sant Pare dedica diversos apartats a les estructures de comunió que hi ha a l'Església i demana la seva conversió pastoral per tal

32. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 268.

33. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate* (2018), núm. 142.

d'esdevenir instruments més eficaços de cara al nou impuls missioner i evangelitzador que vol impregnar a l'Església. Tractant sobre la diòcesi afirma: «cada Església particular, porció de l'Església catòlica sota la guia del seu bisbe, també està cridada a la conversió missionera. Ella és el subjecte primari de l'evangelització, ja que és la manifestació concreta de l'única Església en un lloc del món, i en ella «veritablement hi ha i obra l'Església de Crist, que és Una, Santa, Catòlica i Apostòlica.(...) La seva alegria de comunicar Jesucrist s'expressa tant en la seva preocupació per anunciar-lo en altres llocs més necessitats com en una sortida constant cap a les perifèries del seu propi territori o cap als nous àmbits socioculturals.(...) Exhorto també cada Església particular a entrar en un procés decidit de discerniment, de purificació i de reforma»³⁴.

3. Aquesta conversió pastoral afecta també a la vida de la parròquia, ja que com bé recorda el pontífex es tracta d'una institució dotada d'una gran creativitat, amb una presència real enmig del poble, amb capacitat per reformar-se i adaptar-se al moment present, ja que «a través de totes les seves activitats, la parròquia encoratja i forma els seus membres perquè siguin agents d'evangelització»³⁵. Semblants paraules i indicacions ofereix a les altres institucions eclesials, comunitats, moviments, associacions, etc per tal que puguin complir adequadament amb la seva missió en el context actual i enmig de la societat que ens ha tocat viure. «Fidel al model del Mestre, és vital que avui l'Església surti a anunciar l'Evangeli a tothom, arreu, en totes les ocasions, sense demores, sense fàstic i sense por. L'alegria de l'Evangeli és per a tot el poble, no pot excloure ningú»³⁶.

4. Cal tenir ben presents aquestes indicacions per ser una Església que surt a l'encontre de cada persona per tal d'anunciar la Bona Nova i de convidar alhora a integrar-se en la vida comunitària tot experimentant el goig de la presència del Senyor Ressuscitat. Unes indicacions

34. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 30.

35. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 28.

36. PAPA FRANCESC, Exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (2013), núm. 23.

que demanen un esforç seriós i un discerniment acurat a la llum de la Paraula de Déu i des de l'experiència eclesial sobre les implicacions d'aquesta conversió pastoral, de reforma i adequació de les estructures i organigrames per tal que es pugui respondre més adequadament als reptes plantejats actualment.

5. Més enllà d'aquesta conversió pastoral cal reflexionar a la vegada sobre la conversió que es demana per viure més i millor la comunió eclesial i la corresponsabilitat en la missió evangelitzadora. Una comunió que afecta a tots els àmbits i particularment als agents de pastoral.

La vida parroquial³⁷ ha de ser la vida en comunió d'aquells que professen la mateixa fe, practiquen coordinadament la caritat i caminen junts en esperança. Cal aprofundir en la vida comunitària de la parròquia fomentant tot allò que la pugui fer millorar per tal que la comunitat pugui ser veritable llevat dins la massa i esdevingui testimoni joïós de l'amor de Déu.

Les comunitats de vida consagrada, des de la peculiaritat de la seva consagració, cooperen a l'edificació del Poble de Déu aportant-hi la vivència joiosa dels consells evangèlics, bo i treballant coordinadament en aquells àmbits on són presents i cooperants en la vida diocesana i parroquial i a través de les delegacions episcopals.

Un element no menys important és cuidar la fraternitat en el clergat, entre els preveres i els diaques, per tal que el seu testimoni joïós sigui un element important en la pastoral ordinària i especialment en la pastoral vocacional. Respecte a la pastoral vocacional cal promoure els grups de pregària per les vocacions a les parròquies per crear una cultura vocacional en la vida diocesana³⁸. Es bo fomentar espais per viure aquesta comunió a més dels àmbits de formació específica, per conviure, intercanviar experiències, aprofundir en l'espiritualitat, etc.

37. BISBES DE CATALUNYA, *Directori de la parroquia. Directori de l'arxiprestat*, Ed. Claret, Barcelona 2001, núms. 23-30.

38. Cf. JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES, *Carta pastoral Pastoral juvenil i pastoral vocacional a la llum de la JMJ* (2012), pàg. 59-81. Es pot consultar també el document *Vocaciones sacerdotales para el siglo XXI*, de la Comisión Episcopal de Seminarios y Universidades de la Conferència Episcopal Espanyola (2013).

Es tracta, en definitiva, de millorar en el treball coordinat de tots els agents de pastoral i a través de les institucions i organismes eclesials, de les parròquies a través dels arxiprestats i les zones pastorals, de les comunitats religioses, de les delegacions episcopals, dels moviments i institucions eclesials, etc. D'aquesta manera la missió evangelitzadora es pot portar a terme amb una millor redistribució dels recursos i sobretot manifestant el gust i la joia de portar a la pràctica el mandat missioner del Senyor.

Accions pastorals

- 1. Reestructurar l'organigrama diocesà.

Responsable: Consell de Govern

- 2. Revisar i actualitzar l'organigrama parroquial i arxiprestal.

Responsable: Vicaris Episcopals, Rectors i Arxiprestos

- 3. Propiciar formes diverses per viure la fraternitat sacerdotal i expressar la comunió.

Responsables: Consell de Govern

- 4. Proposar i organitzar iniciatives per fomentar la fraternitat i el coneixement mutu dels cristians a les comunitats parroquials i entre les diferents parròquies.

Responsable: Rectors, Consells pastorals i Arxiprestes

- 5. Optimitzar les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies a través d'una major coordinació diocesana i la projecció de l'Església.

Responsables: Gabinet de Mitjans de Comunicació Social

Índex

Presentació	5
1. Deixebles missioners cridats a la santedat	9
2. Una casa amb les portes obertes	17
3. Una família en sortida	25
4. El gust de ser poble	33

